

17 oktober 2016

De Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland, verder ook: de Klachtencommissie, geeft op grond van de Procedure Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk (verder ook: de Procedure) het volgende advies inzake de klacht van:

[naam],
geboren op [datum],
wonende te [plaats]
hierna te noemen: klager,

tegen:

wijlen [naam],
geboren op [datum], overleden op [datum],
de persoon over wie geklaagd wordt,
hierna ook te noemen: aangeklaagde,
tijdens zijn leven o.a. dirigent van de fanfare [naam] en koordirigent
in de [naam]kerk te [plaats].

1. De procedure

Het klaagschrift is door de griffie van de Klachtencommissie ontvangen op 30 september 2014.

Op 22 september 2015 is bij de griffie een inhoudelijke reactie op het klaagschrift ingekomen van [naam], vicaris-generaal.

Op 21 april 2016 heeft te Utrecht een zitting van de Klachtencommissie achter gesloten deuren plaatsgevonden, waarbij de Klachtencommissie was samengesteld uit de onder aan dit advies te noemen leden.

Klager is verschenen. Hij heeft zijn standpunt toegelicht.

Namens het Bisdom zijn verschenen de heer [naam], vicaris-generaal, en de heer [naam], hoofd juridische zaken van het Bisdom Roermond.

De behandeling van het klaagschrift is op 21 april 2016 aangehouden om klager in de gelegenheid te stellen contact op te nemen met een juridisch adviseur en om steunbewijs te vergaren.

Klager heeft vervolgens meermalen toegezegd steunbewijs toe te sturen binnen een bepaalde periode, maar tot op heden is er door de Klachtencommissie niets ontvangen.

2. De klacht (zakelijk weergegeven)

2.1. Klager was misdienaar in de [kerk] in [plaats]. Aangeklaagde vervulde in de [kerk] de functie van koordirigent. Klager maakte ook deel uit van de fanfare [naam]. Aangeklaagde was daar fanfaredirigent. Aangeklaagde nodigde klager uit om bij hem thuis stukken in te komen studeren. Daar vond vervolgens het seksueel misbruik plaats.

Klager is het slachtoffer geworden van seksueel misbruik door aangeklaagde in de periode 1978 tot 1983. Dit misbruik bestond uit handtastelijkheden, uitmondend in vele pogingen om klager te penetreren. Aangeklaagde betastte de billen en geslachtsdelen van klager onder de kleding en hij is bij pogingen om klager te penetreren klaargekomen. Klager schat in dat dit zeker 20 keer is voorgekomen.

2.2. Klager is vanwege het misbruik gaan spijbelen op school en is een keer blijven zitten. Hij heeft altijd moeite gehad met het aangaan en onderhouden van vriendschappen en ook in relaties heeft het misbruik een negatieve rol gespeeld. Klager heeft moeite mensen te vertrouwen, ook zijn partner. Hierdoor zijn twee lange relaties stukgelopen. Klager vertoont door het gebrek aan vertrouwen claimend gedrag, omdat hij jaloerse gevoelens heeft. Klager stelt dat het seksueel misbruik een bepalende rol heeft gespeeld bij het feit, dat hij ook zakelijk meerdere keren grote problemen heeft gekend.

2.3. Klager heeft lang getwijfeld over het melden van zijn klacht. Het is moeilijk voor hem om over het onderwerp te spreken. Klager streeft naar erkenning, verwerking en afsluiting. In het algemeen hoopt hij met het indienen van zijn klacht ertoe bij te dragen, dat het op een dergelijke wijze misbruik maken van een machtspositie in de toekomst wordt voorkomen.

3. De reactie (zakelijk weergegeven)

Aangeklaagde is overleden en kan geen weerwoord geven. De vicaris-generaal heeft in zijn reactie gesteld dat onderzoek is verricht naar de levensloop van aangeklaagde. Daarbij merkt de vicaris-generaal op, dat het Bisdom geen persoonsdossier bijhoudt van lekenmedewerkers in dienst van de parochie, zoals dat bij priesters in de regel wel gebruikelijk is.

De vicaris-generaal bevestigt dat aangeklaagde werkzaam was als dirigent bij de [naam] parochie te [plaats]. De archiefgegevens wijzen uit, dat hij in de loop van 1982 de functie is gaan uitoefenen. In de periode voor 1982 was aangeklaagde nog niet bij de parochie werkzaam.

De vicaris-generaal verklaart vervolgens, dat er geen aanwijzingen zijn gevonden voor een mogelijk seksueel misbruik. Daarnaast voert het Bisdom aan, dat het seksueel misbruik zoals gesteld in het klaagschrift niet heeft plaatsgevonden tijdens het vervullen van een kerkelijke functie. Het misbruik heeft zich afgespeeld in de privésfeer en valt daarom volgens het Bisdom buiten de verantwoordelijkheid van de Kerk.

4. De beoordeling

4.1. Volgens de Procedure moet onder seksueel misbruik worden verstaan iedere gedraging waarbij iemand onder dwang of in een afhankelijkheidsrelatie seksuele handelingen moet verrichten ofwel ondergaan ofwel daarvan toeschouwer moet zijn, dan wel seksueel getinte toenaderingen of uitlatingen in welke vorm dan ook moet dulden. Onder dwang wordt onder meer begrepen: fysiek geweld of dreiging daarmee, psychische druk, intimidatie en/of

chantage. Verder wordt onder seksueel misbruik ook verstaan het maken van seksueel getint beeldmateriaal van iemand en het gebruiken en doorgeven daarvan.

4.2. Het Bisdom stelt ter discussie of het gestelde seksueel misbruik is gepleegd onder de verantwoordelijkheid van de Kerk. De Klachtencommissie overweegt daartoe het volgende. Klager heeft ter zitting en in zijn klaagschrift aangevoerd, dat aangeklaagde niet slechts dirigent bij de fanfare was, maar ook dirigent van het kerkkoor. De Klachtencommissie is daarom van oordeel dat de gestelde gedragingen hebben plaatsgevonden in het kader van de uitoefening van een kerkelijke functie en acht het klaagschrift ontvankelijk.

4.3. Niet ter discussie staat dat de door klager gestelde feiten moeten worden gekwalificeerd als seksueel misbruik in de zin van de Procedure.

4.4. De verklaring van klager is op de Klachtencommissie oprecht overgekomen. In de thans voorliggende zaak zijn echter - ook na de hoorzitting - geen feiten of omstandigheden aan het licht gekomen die de verklaring van klager ondersteunen.

4.5. Gelet op bovenstaande overwegingen heeft de Klachtencommissie moeten vaststellen dat voor de feiten die klager heeft gesteld onvoldoende bewijs is gevonden, zodat de klacht niet gegrond kan worden verklaard. Hiermee wil overigens bepaald niet gezegd zijn, dat de door klager gestelde feiten niet waar zijn.

5. Het advies

De Klachtencommissie adviseert de Bisschop van het Bisdom Roermond de klacht niet gegrond te verklaren.

Dit advies is vastgesteld op 17 oktober 2016 door mr. C.C. de Rijke-Maas, voorzitter, drs. A.A.M. Oostveen en drs. J.L.H.H. Kunnen, leden, bijgestaan door mr. R. Willemsen, griffier, en is ondertekend door de voorzitter.

Tegen dit advies is geen hoger beroep mogelijk. Wel bestaat voor klager en de (gemachtigde van de) kerkelijke gezagsdrager ingevolge artikel 20 van de Procedure de mogelijkheid binnen twee weken na ontvangst van dit advies schriftelijk bezwaar in te dienen indien er naar zijn of haar oordeel een algemeen beginsel van behoorlijke klachtbehandeling is geschonden.

Op grond van artikel 18.5 van de Procedure wordt dit advies binnen twee weken nadat het is vastgesteld bij aangetekend schrijven aan de kerkelijk gezagsdrager en aan klager verzonden.

Op grond van artikel 21.1 van de Procedure stelt de kerkelijk gezagsdrager binnen dertig dagen na ontvangst van dit advies klager schriftelijk en gemotiveerd op de hoogte van de beslissing die hij naar aanleiding van dit advies heeft genomen.

Op grond van artikel 21.3 van de Procedure geeft de kerkelijk gezagsdrager daarbij de mogelijkheden van bezwaar en beroep aan.

Op grond van artikel 21.4 van de Procedure ontvangt de Klachtencommissie een afschrift van de beslissing van de kerkelijk gezagsdrager.